

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-132/21 - 1

Kohtuasi C-132/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

3. märts 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Fővárosi Törvényszék (Pealinna kohus, Ungari)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

2. märts 2021

Kaebaja:

BE

Vastustaja:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (riiklik andmekaitse- ja teabevabadusamet, Ungari)

Fővárosi Törvényszék (Pealinna kohus, Ungari)

Vastustaja toetuseks menetlusse astunud huvitatud pool: Budapesti Elektromos Művek Zártkörűen Működő Részvénytársaság

[...] Budapest [...]

[...] [riigisisese õiguse menetluslikud kaalutlused]

Vaidluse ese: Haldusotsuse peale [...] andmekaitseasjas esitatud halduskaebus

Kohtumäärus

Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab Euroopa Liidu Kohtule eelotsusetaotluse, et viimane tõlgendaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja

selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta artikli 51 lõiget 1, artikli 52 lõiget 1, artikli 77 lõiget 1 ja artikli 79 lõiget 1 ning põhiõiguste harta artiklit 47 koostoimes nimetatud õigusnormidega.

Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab Euroopa Liidu Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

1. **Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2016/679 (edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“) artikli 77 lõiget 1 ja artikli 79 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et artiklis 77 ette nähtud kaebus kujutab endast avalike õiguste teostamise vahendit, samas kui artiklis 79 ette nähtud õiguskaitsevahend on eraõiguslike õiguste kasutamise vahend? Kui vastus on jaatav, siis kas sellest tuleb järeldada, et järelevalveasutusel, kes peab lahendama kaebused, on esmajärjekorras pädevus tuvastada õigusrikkumine?**
2. **Kui andmesubjekt – kelle arvates rikub tema isikuandmete töötlemine isikuandmete kaitse üldmäärust – kasutab samal ajal oma õigust esitada selle määruse artikli 77 lõike 1 alusel kaebus ja õigust algatada kohtuasi õiguskaitsevahendina selle määruse artikli 79 lõike 1 alusel, siis kas tuleb asuda seisukohale, et tõlgendamine kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 47 tähendab:**
 - a) **et järelevalveasutus ja kohus on kohustatud rikkumise olemasolu kontrollima sõltumatult ja võivad seega jõuda koguni lahknevatele järeldustele; või**
 - b) **et järelevalveasutuse otsus on rikkumise toimepanemise hindamisel prioriteetne, võttes arvesse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 51 lõikes 1 [lk 2] osutatud volitusi ning sama määruse artikli 58 lõike 2 punktides b ja d antud volitusi?**
3. **Kas isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 51 lõikega 1 ja artikli 52 lõikega 1 tagatud järelevalveasutuse sõltumatust tuleb tõlgendada nii, et see asutus on artikli 77 kohase kaebuse menetlemisel ja selle üle otsustamisel sõltumatu sellest, mida on artikli 79 alusel pädev kohus tuvastanud jõustunud kohtuotsusega, nii et ta võib isegi teha sama väidetava õigusrikkumise kohta lahkneva otsuse?**

[...] [riigisisese õiguse menetluslikud kaalutlused]

Põhjendused

- 1 See halduskohus, kelle menetluses on kohtuvaidlus andmekaitseasjas, palub Euroopa Liidu Kohtult (edaspidi „Euroopa Kohus“) ELTL artikli 267 alusel põhikohtuasja lahendamiseks vajalikku liidu teatavate õigusnormide tõlgendust. [lk 3]

Vaidluse ese ja asjassepuutuvad faktilised asjaolud

- 2 Kaebaja osales asjaomase aktsiaseltsi (edaspidi „vastutav töötleja“) aktsionärina selle äriühingu aktsionäride üldkoosolekul, mis toimus 26. aprillil 2019 ja kus ta esitas korduvalt küsimusi nõukogu liikmetele ja teistele üldkoosolekul osalejatele. Seejärel palus kaebaja vastutaval töötlejal edastada talle oma isikuandmetena üldkoosolekul salvestatud fonogramm. Vastutav töötleja rahuldab selle taotluse, kuid edastas kaebajale ainult tema enda häält sisaldavad lõigud, mitte aga lõigud, mis sisaldasid seda, mida rääkisid teised isikud. Kaebaja esitas vastustajale kui järelevalveasutusele kaebuse, paludes tal esiteks tuvastada, et vastutav töötleja oli toiminud isikuandmete kaitse üldmäärust rikkudes õigusvastaselt, kuna ta jättis kaebajale edastamata aktsionäride üldkoosoleku fonogrammi – mis sisaldaks eelkõige vastuseid kaebaja küsimustele –, ning teiseks kohustada vastutavat töötlejat seda fonogrammi edastama. Vastustaja tuvastas, et rikkumist ei ole toime pandud, ja jättis 29. novembri 2019. aasta otsusega [...] kaebaja kaebuse rahuldamata.
- 3 Kaebaja esitas vastustaja otsuse peale kohtule halduskaebuse – nõudes esimese võimalusena selle otsuse muutmist ja teise võimalusena tühistamist –, milles algatati põhikohtuasi, mis on praegu eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli. Vastustaja kinnitas oma otsuses võetud seisukohta ja palub jätta halduskaebus rahuldamata.
- 4 Samal ajal pöördus kaebaja tsiviilkohtu poole oma õiguste teostamiseks vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 79. Tsiviilkohtus, kes menetles asja teises astmes, tuvastas lõpliku kohtuotsusega, et vastutav töötleja on rikkunud kaebaja õigust tutvuda oma isikuandmetega, kuna ta ei olnud vaatamata kaebaja taotlusele andnud temale võimalust tutvuda aktsionäride üldkoosolekul salvestatud fonogrammi osadega, mis sisaldasid vastuseid tema küsimustele. Sellest tulenevalt andis see kohus vastutavale töötlejale korralduse anda nimetatud lõigud kaebajale üle. Kaebaja palus halduskohtumenetluses võtta arvesse tsiviilkohtu otsuses tuvastatud.

Eelotsusetaotluse põhjendus ja poolte argumendid

- 5 Tsiviilkohtu lõpliku otsuse järel tegi vastustaja kohtumenetluses ettepaneku esitada eelotsusetaotlus põhjusel, et järelevalveasutusel ja tsiviilkohtutel on paralleelsed pädevused. Eelotsusetaotluse esitanud kohus jagab seda kahtlust ja peab vaidluse lahendamiseks vajalikuks paralleelseid pädevusi piiritleda, mis nõuab Euroopa Kohtu õiguslikku tõlgendust.
- 6 Vastustaja hinnangul võib isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 57 lõike 1 punktist a järeldada, et järelevalveasutusel on prioriteetne pädevus teostada järelevalvet selle määruse nõuetekohase kohaldamise üle ja ta vastutab esmajärjekorras avaliku õiguse valdkonnas isikuandmete kaitse tagamise eest. Ei isikuandmete kaitse üldmääruses ega liikmesriikide menetlusnormides ei ole siiski määratletud, kuidas on omavahel suhestatud halduspädevus ja tsiviilkohtute

pädevus, mis kujutab endast teisejärgulist õiguskaitsetaset, mis on fundamentaalne õiguskindluse küsimus. Vastustaja väidab, et järelevalveasutus ei saanud riigisiseste menetlusnormide eripära tõttu käesolevas asjas algatatud tsiviilmenetluses osaleda isegi menetlusse astujana, mistõttu tal ei olnud võimalik selles seisukohti esitada. Ta kinnitab, et käesolev kohtuasi ei ole üksikjuhtum ja et talle on teada mitu seda liiki menetlust, milles huvitatud isik on sama õigusrikkumise tõttu algatanud paralleelselt haldusmenetluse ja tsiviilkohtumenetluse.

- 7 Kaebaja leiab, et nii riigisisesed õigusnormid kui ka isikuandmete kaitse üldmäärus annavad andmesubjektidele võimaluse kaitsta oma õigusi vastutavate töötlejate ees ka tsiviilkohtutes. Tsiviilkohtud on selgelt pädevad andmekaitsega seotud rikkumisi läbi vaatama ja välja mõistma hüvitise mittevaralise kahju eest. Kaebaja sõnul ei ole järelevalveasutuse otsus kohtule, kes menetleb andmekaitseasja, kuidagi siduv.

Asjakohased õigusnormid

- 8 Euroopa Liidu õigusnormid

Isikuandmete kaitse üldmäärus:

artikli 51 lõige 1

artikli 52 lõige 1

artikli 57 lõike 1 punktid a ja f

artikli 58 lõike 2 punktid b ja d

artikli 77 lõige 1

artikli 78 lõige 1

artikli 79 lõige 1

artikli 82 lõige 6

Põhiõiguste harta artikkel 47

- 9 Liikmesriigi õigusnormid

2011. aasta CXII seadus teabealase enesemääramisõiguse ja teabevabaduse kohta (Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény; edaspidi „teabeseadus“) [lk 4]

§ 22

Andmesubjekt võib oma õiguste teostamisel vastavalt VI peatüki sätetele:

- a) taotleda, et [Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (riiklik andmekaitse- ja teabevabadusamet, edaspidi „amet“)] algataks uurimise vastutava töötleja võetud meetme õiguspärasuses, kui vastutav töötleja on piiranud §-s 14 määratletud andmesubjekti õiguste kasutamist või on jätnud rahuldamata andmesubjekti taotluse, milles andmesubjekt soovib oma õigusi kasutada, ning
- b) paluda ametil viia läbi andmekaitse haldusmenetluse, kui andmesubjekt leiab, et vastutav töötleja või vajaduse korral vastutava töötleja volitatud isik või volitatud töötleja, kes tegutseb tema korraldusel, on rikkunud isikuandmete töötlemise õigusnorme, mis on sätestatud Euroopa Liidu õigusnormides või siduvas õigusaktis.

§ 23

1. Andmesubjekt võib algatada kohtuasja vastutava töötleja või volitatud töötleja vastu seoses vastutava töötleja või volitatud töötleja tegevuse kohaldamisalasse kuuluvate töötlemistoimingutega, kui ta leiab, et vastutav töötleja või vajaduse korral tema volitatud isik või volitatud töötleja, kes tegutseb vastutava töötleja juhiste kohaselt, on andmesubjekti isikuandmete töötlemisega rikkunud isikuandmete töötlemise õigusnorme, mis on sätestatud Euroopa Liidu õigusnormides või siduvas õigusaktis.

[...]

4. Kohtumenetluse pooled võivad olla ka isikud, kellel muus osas ei ole kohtumenetlusteovõimet. Amet võib andmesubjekti nõuete toetuseks menetlusse astuda.

5. Kui kohus nõude rahuldab, tuvastab rikkumise ning annab vastutavale töötlejale või vajaduse korral volitatud töötlejale korralduse:

- a) õigusvastane töötlemine lõpetada,
- b) taastada andmetöötlemise õiguspärasus ja/või
- c) jälgida täpselt teatavat käitumisjoont, et tagada andmesubjekti õiguste kasutamine,

ning teeb kohastel juhtudel samal ajal otsuse varalise ja mittevaralise kahju hüvitamise nõuete kohta.

[...] [eelmises punktis nimetatud kohtuotsuse avaldamise juhud]

§ 38

1. Amet on riigi sõltumatu haldusorgan.

2. Ameti ülesanne on jälgida ja edendada isikuandmete kaitse ning avaliku huvi andmete ja üldistes huvides avalikustatud andmete saamise õiguse rakendamist ning edendada isikuandmete vaba liikumist Euroopa Liidus.

2a. Amet täidab isikuandmete kaitse üldmäärusega järelevalveasutusele määratud ülesandeid ja volitusi seoses Ungari pädevusse kuuluvate õigussubjektidega ning vastavalt selle määruse ja käesoleva seaduse sätetele.

3. Lõigetes 2 ja 2a nimetatud ülesannete valdkonnas ja vastavalt käesoleva seaduse sätetele on ameti ülesanded eelkõige:

- a) viia läbi uurimisi nii kaebuse alusel kui ka omal algatusel;
- b) viia läbi andmekaitse haldusmenetlus nii andmesubjekti taotlusel kui ka omal algatusel;

[...] [käesoleval juhul asjassepuutumatud ülesanded]

- e) vajaduse korral astuda menetlusse kolmanda isiku nõudel algatatud kohtumenetlustes;

[...] [käesoleval juhul asjassepuutumatud ülesanded]

- h) täita muid ülesandeid, mis on antud liikmesriikide järelevalveasutustele Euroopa Liidu siduva õigusaktiga, eelkõige isikuandmete kaitse üldmäärusega ja direktiiviga (EL) 2016/680, ning seadusega ette nähtud ülesandeid.

[...] [lk 5]

5. Amet on sõltumatu ja allub ainult seadusele, ilma et talle võidaks oma ülesannete täitmisel juhiseid anda, ning ta täidab neid teistest asutustest eraldi ja sõltumatult. Ameti ülesandeid võib kehtestada ainult seadusega.

2011. aasta CLXI seadus kohtute korralduse ja haldusjuhtimise kohta (a bíróságok szervezeteről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény; edaspidi „kohtukorralduse seadus“)

§ 6

Kohtute otsused on siduvad kõikidele, kaasa arvatud juhul, kui kohus tunnistab ennast asjas pädevaks või oma pädevuse puudumist.

Eelotsusetaotluse põhjendused

- 10 Euroopa Kohus ei ole isikuandmete kaitse üldmääruse artikleid 77 ja 79 nende sätetega ette nähtud pädevuse piiritlemise seisukohast veel tõlgendanud. Need artiklid kehtestavad asjaomastele õigussubjektidele õigused, millele saab tugineda

paralleelselt, kuid nende õiguste paralleelne kasutamine võib tekitada kahtlusi õiguskindluse suhtes, nagu põhikohtuasjas. Vastavalt riigisisestele menetlusnormidele ei ole järelevalveasutuse otsused tsiviilkohtutele siduvad, mistõttu ei saa välistada, et tsiviilkohtus teeb samade faktiliste asjaolude kohta järelevalveasutuse otsusega vastuolus oleva otsuse.

- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on halduskohus, kes tegutseb isikuandmete kaitse üldmääruse artikliga 78 antud pädevuse alusel järelevalveasutuse otsuse üle kontrolli teostamiseks. Järelevalveasutuse pädevus määratleb ka eelotsusetaotluse esitanud halduskohtu pädevuse, kuna viimane saab õiguspärasuse kontrolli läbi viia üksnes järelevalveasutuse pädevusse kuuluvate õiguslike küsimuste suhtes. Põhikohtuasjas on eelotsusetaotluse esitanud kohus kohustatud kontrollima järelevalveasutuse otsuses isikuandmete kaitse üldmääruse rikkumise kohta tuvastatud, kusjuures tsiviilkohtud on selle määruse artiklis 79 ette nähtud pädevuse alusel juba teinud lõpliku otsuse sellesama õigusküsimuse kohta. Tsiviilkohtu tehtud kohtuotsusel puudub põhikohtuasjas seadusjõud, kuna menetlusepooled ei ole samad. Kuigi nii tsiviil- kui ka põhikohtuasjas on kaebajaks andmetöötlastest puudutatud õigussubjekt, oli tsiviilkohtuasja kostja vastutav töötleja, samas kui põhikohtuasjas on vastustaja järelevalveasutus, kelle nõuete toetuseks astus menetlusse vastutav töötleja. Teabeseaduse § 23 lõike 4 kohaselt võib järelevalveasutus tsiviilkohtumenetluses osaleda ainult puudutatud õigussubjekti nõuete toetuseks. Käesoleval juhul ei jaga järelevalveasutus siiski mitte hageja, vaid vastutava töötleja seisukohta, mistõttu ei olnud tsiviilkohtuasjas osalemiseks nõutavad tingimused täidetud.
- 12 On vaieldamatu, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab analüüsima samu faktilisi asjaolusid ja sama õigusrikkumise toimepanemist – tõlgendades samu Euroopa Liidu ja riigisiseseid õigusnorme –, mille kohta on tsiviilkohtus juba teinud lõpliku otsuse. Riigisisestest menetlusnormidest tuleneb, et isegi kui tsiviilkohtu otsus ei ole halduskohtule siduv, ei või [viimane] eirata õiguskindluse üldpõhimõtet, mille kohaselt kohtute otsused on kõigile siduvad (kohtukorralduse seaduse § 6).
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei saa isikuandmete kaitse üldmääruse artiklites 77 ja 79 ette nähtud õiguskaitsevahendite eesmärk olla, et samal ajal eksisteerivad paralleelsed pädevused samade faktiliste asjaolude ja sama õigusrikkumise uurimiseks, mistõttu on vaja, et Euroopa Kohus need piiritleks. Vastasel juhul võidakse teha üksteisele sisuliselt vasturääkivaid kohtuotsuseid, mis kahjustaks tõsiselt õiguskindlust nii vastutava töötleja kui ka selle õigussubjekti seisukohast, keda andmete töötlemine puudutab. [lk 6]
- 14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus pakub välja võimaliku tõlgenduse, mis on sarnane konkurentsioiguse valdkonnas kujundatud korruga, mille kohaselt on täiesti võimalik eraldada avalike õiguste teostamist ja eraõiguste kasutamist, ilma et see kahjustaks asjaomaste isikute pädevusi ja õigusi. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta direktiivi 2014/104/EL teatavate eeskirjade kohta, millega reguleeritakse liikmesriikide õiguse kohaseid kahju hüvitamise

hagisid liikmesriikide ja Euroopa Liidu konkurentsioiguse rikkumise korral, artikli 9 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid tagavad, et liikmesriigi konkurentsiasutuse lõplikus otsuses tuvastatud konkurentsioiguse rikkumine loetakse kahju hüvitamise hagi menetlemisel vaieldamatuks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täheldab nende kahe regulatsiooni paralleelsust, kuna isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 82 lõige 6, mis käsitleb kahju hüvitamise õiguse kasutamist, viitab sõnaselgelt artiklis 79 ette nähtud õiguskaitsevahendile, mis Ungari õiguskorras kuulub tsiviilkohtute pädevusse, samas kui selles määruses ette nähtud kohustuste järgimise osas on üldjuhul pädev järelevalveasutus.

- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 77 ette nähtud kaebus vahend avalike õiguste teostamiseks – hoolimata sellest, et see algatatakse asjaomase isiku kaebuse/taotluse alusel – samas kui artiklis 79 ette nähtud õiguskaitsevahend on osa eraõiguslike õiguste teostamisest. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et asjaomane füüsiline isik võib oma otsuse kohaselt kasutada üht või teist nendest õiguskaitsevahenditest, ilma et mõni neist oleks teise välistamistingimus või -alus. Euroopa Kohus tuvastas oma 27. septembri 2017. aasta kohtuotsuses *Puškár* (C-73/16, EU:C:2017:725) (edaspidi „kohtuotsus *Puškár*“), et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 47 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis seavad niisugusele isikule – kes väidab, et on rikutud tema Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) tagatud õigust isikuandmete kaitsele – kohtule kaebuse esitamise eeltingimuseks, et ta on enne seda ammandanud olemasolevad õiguskaitsevahendid liikmesriigi haldusorganites, tingimusel, et nende õiguskaitsevahendite kasutamise konkreetsed tingimused ei kahjusta ebaproportsionaalselt selles sättes ette nähtud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus“ (kohtuotsus *Puškár*, resolutsiooni punkt 1). Selles kohtuotsuses tunnistas Euroopa Kohus, et halduskaebuse eelnev menetlemine on vahend õiguspäraste üldise huvi eesmärkide saavutamiseks, nagu säästa kohtuid vaidlustest, mida saab lahendada otse asjassepuutavas haldusorganis, ja suurendada kohtumenetluste tõhusust, kui kohtule esitatakse kaebus, hoolimata sellest, et vaie juba esitati (kohtuotsus *Puškár*, punkt 67).
- 16 Erinevalt kohtuotsuse *Puškár* asjaoludest ei sea põhikohtuasjas riigisiseseid õigusnormid kohtule kaebuse esitamise tingimuseks, et olemasolevad halduslikud õiguskaitsevahendid peavad eelnevalt ammandatud olema. Põhikohtuasjas tekkiv õigusliku tõlgenduse küsimus tuleneb just asjaolust, et samal ajal kasutatavad õiguskaitsevahendid võivad anda lahknevad tulemused. Juhul kui üks ja sama füüsiline isik kasutab paralleelselt mõlemat õiguskaitsevahendit sama rikkumise heastamiseks, tuleb piiritleda – aspektist, et milline kohus on esmajärjekorras pädev rikkumist tuvastama – nii järelevalveasutuse pädevus – koos halduskohtute pädevusega, kelle ülesanne on isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 78 alusel teha otsus haldusotsuste peale esitatud kaebuste kohta – kui ka tsiviilkohtute pädevused, kelle ülesanne on artikli 79 alusel menetleda eraõiguslikke hagisid. Vastavalt kohtuotsusele *Puškár* kujutab kohtumenetluste tõhususe suurendamine

endast õiguspärast üldise huvi eesmärki, mis tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul saavutada kõigis liikmesriikides, sõltumata riigisisestes menetlusnormides ette nähtud erinevustest.

- 17 Pädevuse paralleelsus on problemaatiline ka vertikaalses plaanis, kuna isikuandmete kaitse üldmääruse põhjenduses 117 nimetatud eesmärk – mille kohaselt on liikmesriikides selliste järelevalveasutuste loomine, kes on volitatud täiesti sõltumatult oma ülesandeid täitma ja volitusi kasutama, oluline tegur füüsiliste isikute kaitsmisel seoses nende isikuandmete töötlemisega –, mille saavutamine on liikmesriikidele artikli 51 lõike 1 alusel kohustuslik, jääks juhul, kui õiguskaitsevahend [kohtus] eelneks halduskohtumenetlusele, osaliselt piiratuks. Kuna samal ajal on lubatud halduskaebuse ja õiguskaitsevahend [kohtus], siis juhul, kui esimesena tehakse lõplik kohtuotsus, oleks see kohtuotsus samadel asjaoludel esitatud kaebuse üle otsustamisel järelevalveasutusele siduv. Järelikult oleks niisuguses olukorras isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 58 ette nähtud järelevalveasutuse pädevus piiratud.
- 18 Kohtujurist Bobek leidis pooleliolevas kohtuasjas Facebook Ireland jt (C-645/19) oma 13. jaanuaril 2021 esitatud ettepaneku (edaspidi „kohtujuristi ettepanek kohtuasjas Facebook“) punktides 95–97, et füüsiliste isikute kõrgetasemeline kaitse nõuab järjepidevust. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei nõua põhiõiguste harta artikli 47 kohaldamine järjepidevust mitte ainult horisontaalses plaanis – järelevalveasutuste vahelise järjepidevuse mehhanismi toimimise kaudu –, vaid ka vertikaalselt halduskaebuste ja [kohtulike] õiguskaitsevahendite omavahelises suhtes. Õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, mis on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 47, saab tagada üksnes õiguskindluse tagamise abil, st õiguse ühetaolise kohaldamise teel sõltumatute organite poolt, kes on pädevad vaidlustusmenetlust läbi viima. Järjepidevuse huvides tuleks määratleda nende õiguskaitsevahendite eelistus, mida füüsilised isikud võivad paralleelselt kasutada. See on võimalik vaid isikuandmete kaitse üldmääruse tõlgendamisega, kuna nii järelevalveasutus kui ka kohtud on oma vastavate volituste piires oma otsuste tegemisel sõltumatud.
- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleliolevas menetluses, mis käsitleb isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 78 alusel järelevalveasutuse otsuse peale esitatud halduskaebust, tekkis paralleelsete pädevuste küsimus horisontaalses plaanis halduskohtu ja tsiviilkohtu vahel. Kuna pädevusi ei ole võimalik piiritleda ja kui sama isik taotleb samal ajal sama väidetava rikkumise tõttu isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 77 ette nähtud haldusmenetluse algatamist ja artiklis 79 ette nähtud kohtumenetlust, tekivad kohtuasjas Facebook esitatud kohtujuristi ettepaneku punktis 171 kirjeldatud probleemid ka halduskohtu ja tsiviilkohtu pädevuse seisukohast. Nimelt võib halduskohtu, kes teostab talle artikliga 78 antud pädevuse teostamisel järelevalvet järelevalveasutuse üle, ja artikli 79 alusel tegutseva tsiviilkohtu vahel tekkida „[paralleelne] võidujooks, et jõuda esimesena kohtuotsuseni“. Seega oleks sellel kohtul, kes lõpetab menetluse esimesena lõpliku kohtuotsusega, tegelikult pädevus otsustada selle üle, kas andmetöötlus toimus konkreetsel juhul õiguspäraselt või õigusvastaselt.

- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus nõustub järelevalveasutusega osas, milles see väidab, et isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 51 lõikega 1 antud pädevus ning artikli 57 lõike 1 punktides a ja f ning artikli 58 lõike 2 punktides b ja c nimetatud ülesanded ja volitused annavad järelevalveasutusele esmajärjekorras pädevuse selles määruses ette nähtud kohustuste täitmise kontrollimiseks ja järelevalveks. Seetõttu teeb eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule ettepaneku kinnitada tõlgendust, mille kohaselt, juhul kui sama õigusrikkumise suhtes alustab menetlust või on menetluse läbi viinud järelevalveasutus, on selle asutuse otsus selles asjas – nagu ka tema üle järelevalvet teostava halduskohtu otsus – õigusrikkumise olemasolu tuvastamiseks prioriteetne ning et isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 79 alusel toimunud tsiviilkohtu tuvastused ei ole nimetatud haldusmenetluse ja halduskohtumenetluse jaoks siduvad.
- 21 Käesoleva vaidluse lahendamiseks on vaja, et rikkumise olemasolu tuvastamiseks piiritletak järelevalveasutuse, tema otsuse üle järelevalvet teostava halduskohtu ja isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 79 alusel tegutseva tsiviilkohtu vastavad pädevused. Selleks tuleb arvesse võtta asjaolu, et kui järelevalveasutuse pädevust ei tunnistata prioriteetseks, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus õiguskindluse põhimõtet arvestades pidama tsiviilkohtu lõplikus otsuses tuvastatu siduvaks ning ei saa ise hinnata rikkumise olemasolu kohta tehtud haldusotsuse järelduste õiguspärasust, mis tähendaks praktikas, et isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 78 ette nähtud pädevus muutuks sisutihjaks.
- 22 Lisaks tekitaks praeguse olukorra säilitamine üldise õiguskindlusetuse, kuna kronoloogilises järjestuses oleks kindlaks määratud, milline haldus- ja tsiviilkohtute otsustest on teiste pooleliolevate menetluste jaoks siduva jõuga.

[...] [riigisisese õiguse menetluslikud kaalutlused]

Budapest, 2. märts 2021.

[...] [allkirjad]